

*Приложение 1 към Правилника за дейността на
ДГ № 72 “Приказка без край”*

**МОДЕЛ ЗА РАБОТА СЪС СЕМЕЙСТВОТА И ДЕЦАТА В
ПЕРИОД НА АДАПТАЦИЯ
В ДГ №72 „ПРИКАЗКА БЕЗ КРАЙ“
2023/2024 УЧЕБНА ГОДИНА**

СЪДЪРЖАНИЕ

1. НОРМАТИВНА ОСИГУРЕНОСТ НА МОДЕЛА ЗА АДАПТАЦИЯ НА ДГ72

2. ВЪВЕДЕНИЕ

3. ЕТАПИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРОЦЕСА НА АДАПТАЦИЯ

3.1. ПРЕДВАРИТЕЛЕН ЕТАП

3.2. ПОДГОТВИТЕЛЕН ЕТАП

3.2. СЪЩИНСКИ ЕТАП

3.3. ЗАКЛЮЧИТЕЛЕН ЕТАП

4. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА УСПЕШНА АДАПТАЦИЯ

ДГ №72 "Приказка без край"

НОРМАТИВНА ОСИГУРЕНОСТ НА МОДЕЛА ЗА АДАПТАЦИЯ НА ДГ 72 “ПРИКАЗКА БЕЗ КРАЙ“:

Наредба № 26 от 2008 г. за устройството и дейността на детските ясли и детските кухни и здравните изисквания към тях - чл.10, ал.2, т.5, чл.11, ал.2, т.4:

т.5. прилагат индивидуален подход към всяко дете и активни грижи, включително и за новопостъпилите деца през периода на адаптацията им, като съвместно с лицето по чл. 9, т. 2 изготвят и участват в изпълнението на индивидуален план за адаптация на всяко дете при приема му в детската ясла;”

т. 4. организира съобразно възрастта и индивидуалните особености на новоприетите деца адаптацията им към детската ясла, като съвместно с лицата по чл. 9, т. 1 изготвя индивидуален план за адаптация на всяко дете при приема му в детската ясла;”

Наредба № 5 от 3 юни за предучилищното образование. – чл.39, ал.2 и ал.3

ал. (2) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2020 г., в сила от 02.10.2020 г.) Детската градина изработва и прилага модел за работа със семействата и децата в периода на адаптация от семейната среда към детската градина, който е неразделна част от Правилника за дейността на детската градина.

ал. (3) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2020 г., в сила от 02.10.2020 г.) Моделът по ал. 2 задължително включва краткосрочно присъствие на родителите в детската градина. Продължителността на присъствието на родителите, както и дейностите, в които могат да участват, се определят предварително на индивидуални срещи между учителите и родителите.”

ВЪВЕДЕНИЕ

Предучилищното образование припознава все повече европейски практики, наложили се като успешни през годините, но най-важното предизвикателство си остава с особено значение – пълноценното и качествено взаимодействие с родителите особено в процеса на адаптация към условията на детската градина.

Обединяването на усилията на всички заинтересовани страни в процес на адаптация цели постигане на по-лесна адаптация, спокойни деца и родители, качествен учебно-възпитателен процес, както и висока резултатност при проследяване на постиженията на децата в предучилищното образование.

ДГ 72 “Приказка без край“ е активна водеща страна, институционалната политика е обърната към детето, то се поставя в центъра на учебно-възпитателния процес. В схемата на модела на адаптация към условията на детската градина детето е поставено в

центъра на образователния и възпитателния процес, всички страни са в помощ на детето и се намират постоянна взаимовръзка.

Схема на участниците в процеса на адаптация, Фиг.1



ЦЕЛ НА МОДЕЛА ЗА АДАПТАЦИЯ

Моделът за адаптирането на детето при първоначалното му постъпване в ДГ №72 "Приказка без край", София е предназначен за родителите, медицинските и педагогически специалисти, които работят с деца в група на детска ясла и първи възрастови групи в детската градина. Целта е при активно взаимодействие между детската градина и родителите да се постигне бърза и лека адаптация на новопостъпилите деца чрез уеднаквяване на подходите и обогатяване знанията на възрастните за особеностите в развитието на детето в ранна възраст.

Прилагането на модела за адаптация на децата при постъпване в детската градина и педагогическо взаимодействие с родителите цели да сведе до минимум тревожността при адаптирането към условията на детската група.

ЕТАПИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА МОДЕЛ ЗА АДАПТАЦИЯ В ДГ 72

ПРЕДВАРИТЕЛЕН ЕТАП

Попълва се предварително интервю- въпросник от родителите преди постъпването на децата, за да се установят интересите и особеностите на децата и на база получените резултати от анализа, да се усъвършенства и приспособи модела на адаптация от семейната среда към детската градина. (въпросникът е поместен в приложение 1)

Целта е да се проследят интереси, предпочитания, нагласи, режим, любими дейности и игри, любими играчки, особености на детския характер и да се проучи нервно-психическото състояние на децата.

ПОДГОТВИТЕЛЕН ЕТАП

През подготвителния етап на модела на адаптация към условията на детската градина се реализират:

⇒ **Обучение за педагогическите и медицинските специалисти на първи групи и яслена група (вътрешна квалификация)** на тема: „Адаптиране на детето в детската ясла и 1. група на детската градина. Акценти и насоки“ - в обучението присъстват учителите на първите групи и медицинските специалисти в яслена група.

⇒ **Интерактивни родителски срещи** и тренинги, кръгла маса с психолога на детската градина за проблемите и затрудненията на новоприети деца. Първата родителска среща се планира преди започването на учебната година м. септември в занималнята на групите, за да могат родителите да видят условията на детските групи. Първата родителска среща е добър повод да се покаже на родителите, че са важен партньор в работата с децата и че ще се работи за позитивното сътрудничество в процес на адаптация при децата.

⇒ **Попълване на интервю- въпросник** от родителите да се установят особеностите и интересите на децата.

Дневен ред на родителски среща при първи и яслени групи и очаквани резултати от дейностите, приложени в *таблица 1*

Таблица 1. Примерен план на родителска среща

Дейност	Очаквани резултати
1. Представяне на екипа на групата	<i>Представяне на професионален опит на учителите, начина на преподаване и изисквания.</i>
2. Съвети на психолога на ДГ	<i>Психолога на ДГ по време на родителската среща дава насочваща информация за възрастовите особености на 2-3 и</i>

	<i>3 - 4 годишните деца, насочва се вниманието на родителите към ключови въпроси в развитието на децата.</i>
3. Представяне на родителите	<i>Всеки родител се представя с името си и името на детето си, разказвайки с две изречения нещо за себе си и нещо за детето си. Целта е родителите да излязат от анонимност и да участват по-активно и да се ангажират повече в процеса.</i>
4. Тренинг с родителите свързан с комуникацията	<i>Цели се разчупване на стереотипа на родителските срещи, предразполагане към по-ефективна комуникация в предстоящото партньорство в името на децата.</i>
5. Организационни въпроси в групата. Избиране на родителски актив.	<i>Представяне на основните неща, които предстоят през уч. година-дневен режим, организация на учебния ден, учебна програма, учебни помагала познавателни книжки и помагала. Избиране на актив за целите на обр. процес.</i>
6. Създаване на контактен списък (телефони, имейли) създаване на поверителни FB и viber групи	<i>Създаване на списък (телефони, имейли) поверителни FB и viber групи. Целта е по-бърза комуникация и получаване на бърза обратна връзка с родителите, по – лесно да се публикува важна информация и моменти от ежедневни дейности с децата, по този начин родителите присъстват и виртуално в ежедневието на децата.</i>
7. Попълване на декларации	<i>Набиране на данни за информация за училищната документация, която се съхранява в дневника на групата.</i>
8. Попълване на анкета-въпросник	<i>Проследяване на характеристиката на бъдещата първа възрастова група и да се прецизира работната програма на база получени резултати, интереси и особености на децата.</i>
9. Време за въпроси и предложения	<i>Време за въпроси и предложения относно учебно-възпитателния процес, се включат и родителите.</i>

СЪЩИНСКИ ЕТАП

През същинския етап се реализира програмата за адаптация

- ✓ Анализ на резултатите от интервюто- въпросник от учителите, за да се прецизират със стратегиите за адаптация.
- ✓ Педагогическо наблюдение от учителите на групата при постъпването на децата.
- ✓ Намеса от психолога на детската градина при адаптация, който оказва съдействие и помага със съвети и стратегии за адаптация при тревожност у децата.

✓ Индивидуален подход спрямо нуждите на детето и при необходимост, при констатиране от психолога и родителите и краткосрочно присъствие на родител в избран режимен момент.

Дейности, които се включат в програмата за адаптация при постъпване на децата в първа възрастова група в ДГ 72

- Игри за намаляване на стреса и напрежението
- Утринна гимнастика
- Приказкотерапия. Всяка първа и яслена група разполага с кукли и куклени паравани за драматизация и театрално изкуство.
- Йога за намаляване на стреса и тревожността
- Артерапия
- Безплатни занимания по интереси в началото на учебната година, атрактивно представени от ДОД

Интерактивни дейности в които се включват в първите възрастови групи в ДГ №72

- ✓ Арт работилници
- ✓ Есенен карнавал- изработване на карнавален костюм от природни материали заедно с родителите и конкурс за най-атрактивен карнавален костюм. Да изработим есенна украса за групата с родителите.
- ✓ Коледна работилница за ръчно изработени подаръци, картички, гирлянди
- ✓ Мартениада
- ✓ Спортен празник “Спортна въртележка“
- ✓ „Мамо, прочети ми приказка“- формиране на любов към книгите, драматизации обособени са и кътове за драматизация с куклени паравани.
- ✓ Спортни състезания.
- ✓ Игри за намаляване на стреса и безпокойството на детето.

ЗАКЛЮЧИТЕЛЕН ЕТАП

В заключителния етап се проследяват показателите за успешна адаптация и се отразяват в протокол за наблюдение.

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА УСПЕШНА АДАПТАЦИЯ

Наблюдават се следните основни критерии чрез протоколи за педагогическо наблюдение от учителите в групата:

- Емоционално състояние на детето;

- Отношението му към възрастните;
- Отношението му към връстниците;
- Състояние на съня и апетита;

ДТ №72 "Приказка без край"

АНКЕТНА КАРТА

Интервю- въпросник за родителите на новоприети деца

от ДГ 72 “Приказка без край“

Уважаеми родители, анкетата е с изцяло информативен характер и има за цел да проучи интересите, предпочитанията, нагласите, режима на децата по отношение на храненето, съня, хигиенните навици, общуването с връстниците, любими дейности и игри, любими играчки, особености на детския характер и да се проучи нервно - психическото състояние на децата, събраната информация цели прецизиране на работната експериментална програма за по- лесната адаптация на децата към условията на детската градина.

Имена на родителя.....

Трите имена на детето.....

Дата на раждане на детето.....г. Пол.....

Използвано галено име към детето в семейството. Ако отговорът е „да“, запишете името

Брой на членовете в семейството..... Колко са децата в семейството.....

1. Особенности на детското хранене

• Начин на хранене: с усилие от страна на възрастните, с отвлечане на вниманието – гледане на детски филм, игри и др. на мобилни устройства, спокойно, самостоятелно?

Изпишете.....

• Честота на хранене?.....

• Има ли предпочитания към определени храни?.....

• Има ли храни които не харесва?.....

Детето храни ли се с плодове и зеленчуци?.....

• Детето поема ли достатъчно течности? Исква ли само вода или трябва да бъде подсетено?.....

• Има ли алергии към храни или хранителна непоносимост към храни:.....

Ако отговорът е „да“, запишете към кои храни и хранителни продукти:.....

2. Особенности на хигиенните навици

• Измиване ръцете преди хранене: – самостоятелно без подсещане, с подсещане, с помощ, не. *Подчертайте*

- Измиване ръцете след игри: - самостоятелно без подсещане, с подсещане, с помощ, не. *Подчертайте*
- Измиване лицето и сутрин: да – самостоятелно без подсещане, с подсещане, с помощ, не. *Подчертайте*
- Измиване на зъбите сутрин и вечер: да – всеки ден, през един ден, през повече от един ден, през повече от два дни от два дни, не. *Подчертайте*

3. Особенности на детския сън (*Запишете отговорите*)

- Има ли режим на съня, детето заспива ли в точни часове?.....
- Колко часа е сънят за 1 денонощие (нощният и дневният заедно)?
- Начин на заспиване: самостоятелно и спокойно, в присъствие на възрастен, с уговорки, с любима играчка; друго?
- Особенности на съня: спи ли спокойно, стряска ли се, самостоятелно ли заспива? Друго.....
- Особенности след събуждане: събужда ли се спокойно или е тревожно? Други особености.....

4. Умения за ползване на тоалетна

- Детето съобщава ли самò за своите естествени нужди? *Подчертайте вярното-* да, не
- Детето ползва ли самостоятелно тоалетна? *Подчертайте вярното-* да, не

5. Игри и занимания (*Запишете отговорите*)

- Любима играчка на детето.....
- Любима игра на детето
- Ежедневни (любими) занимания на детето
- Обича ли да му се четат приказки? Слуша ли с интерес?.....
- Обича ли да си играе с други деца и/или връстници?.....
- Дава ли своите играчки на другите деца?
- Спазва ли правилата на игрите?.....
- В кои случаи спазва правилата?
- В кои случаи не спазва правилата?

6. Взаимоотношения с родителите, възрастните и/или връстниците (*Изпишете отговора*)

- Общува ли с други възрастни, освен членовете на семейството?.....
- Има ли приятели?.....

- Показва ли привързаност към семейството си?.....
- Как се държи в непозната обстановка показва ли безпомощност, неувереност, неспокойствие?.....
- В непозната обстановка показва ли, спокойствие, увереност, активност?.....
- Детето проявява ли „ревност“, гняв, агресия към други деца?.....

Ако отговорът е „да“, кога и в какво се проявява агресията, гнева, ревността?
.....

7. Особенности в ежедневно поведение на детето (подчертайте отговора)

- При плач задържа ли дъха си: да, не
- При неудовлетворена реакция пици ли, скубе ли: да, не
- При неудовлетворена реакция се търкаля на пода/земята: да, не
- Блъскане на глава: да, не
- Хвърляне на предмети: да, не
- Утешителни навици: смучене на пръст/и, биберон, гризене на нокти, блъскане на главата, други
- Други особености в поведението

Разрешавате ли на Вашето дете да гледа телевизия?.....

8. Особенности на детското внимание в ежедневиен режим (подчертайте отговора)

отвлечено, разсеяно, задържа внимание с уговорки, задържа за кратко време, задържа колкото е необходимо

9. Чувствителност към специфични медикаменти (подчертайте отговора)

- Има ли алергия към определени медикаменти: да, не
- Ако отговорът е „да“, запишете медикаментите:

10. Препоръки

Друга полезна информация, която искате да споделите и може да помогне за по-бързата адаптация на детето към режима в детската градина.
.....
.....

11. Допълнителна информация

Коя е любимата дейност на детето?.....

Играете/спортувате ли с детето си?.....

Кои са любимите детски книжки на детето?.....

Искате ли да ни дадете някаква препоръка за позитивно и ефективно взаимодействие с детето?.....

Какви са очакванията Ви към детска градина като образователна и възпитателна институция?.....

БЛАГОДАРИМ ВИ ЗА СЪДЕЙСТВИЕТО!

НАДЯВАМ СЕ НА ПОЛОЗОТВОРНО СЪТРУДНИЧЕСТВО В ИМЕТО НА ДЕЦАТА!

ВАШЕТО МНЕНИЕ Е ВАЖНО!

ДГ №72 "Приказка без край"